

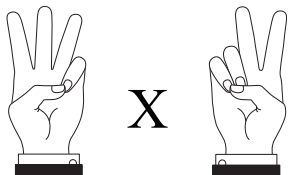
šaki. Broj 7 prikazao bi se tako da bi se digla dva prsta, dok bi tri ostala stisnuta, i tako je išlo dalje do 10, kada već nije ni jedan prst ostao stisnut, nego je svih pet bilo dignuto. Jedan broj bi se tako prikazao jednom rukom, a drugi drugom rukom, na isti način.

Rezultat se dobio tako da bi se svi dignuti prsti (na obim rukama) zbrojili, ali ne kao jedinice nego kao desetice. To znači, ako su ukupno bila dignuta dva prsta onda je to značilo 20, ako tri, onda je to bilo 30 itd. Stisnuti bi se pak prsti na rukama međusobno množili (zato je trebalo znati množiti brojeve do 5 napamet!). Broj koji bi se tim množenjem dobio pribrojio bi se onim deseticama i time bi se dobilo traženi rezultat.

Pokazat ćemo to na jednom primjeru:

Ako želite pomnožiti 7 puta 8, na jednoj ćete ruci dignuti dva prsta (tri su ostala stisnuta), a na drugoj tri prsta (dva su ostala stisnuta). Kad zbrojite dignute prste imate ih pet, a to ovdje znači 50. Kad pomnožite stisnute prste - morate pomnožiti tri puta dva - dobivate šest. Zbrojite desetice tj. 50 sa ovim umnoškom tj. sa 6 i dobivate 56. A to je upravo 7 puta 8.

Pokažimo to i slikom:

Ovdje množimo 8×7 (3 uzdignuta prsta znače 8, a 2 znače 7).

Iščitajmo sada rezultat:

Zbrojimo uzdignute prste kao desetice; dobijemo 50. Zatim pomnožimo stisnute prste (2×3) - i dobijemo 6. Na kraju zbrojimo oba rezultata ($50+6$) i dobijemo 56.

Tako učinite sa bilo kojim brojem između 5 i 10 i "točan" rezultat neće izostati.

Ovaj je članak i te, već davne 1998., izazvao dosta zanimanja. I to ne samo kod običnih nego i kod visoko obrazovanih ljudi. Dospio je na neki način i na Fakultet elektrotehnike i računarstva (FER) u Zagrebu, gdje ga je zamijetio тамошnji prof. dr. Darko Žubrinić. Zanimljivo je, priča prof. Žubrinić, da na fakultetu nitko od profesora nije još bio čuo za tako nešto. Nakon toga je prof. Žubrinić o ovoj korničarskoj "tablici množenja" napisao stručni članak i teorijsko-matematičko objašnjenje u časopisu *Matematika i škola*.

NR

Bož ne trpi one koji miruju, a predodređeni su za borbu.

Bl. Alojzije Stepinac

Izdaje: ŽUPNI URED RISIKA, 51516 Vrbnik; e-mail: nikola.radic@ri.t-com.hr

Pok. Vjekoslav Mrakovčić koji je župnika u Korniču poučavao "korničarsku matematiku"

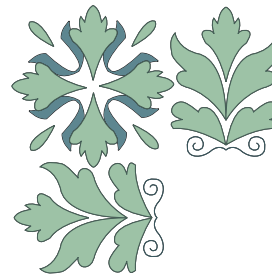

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

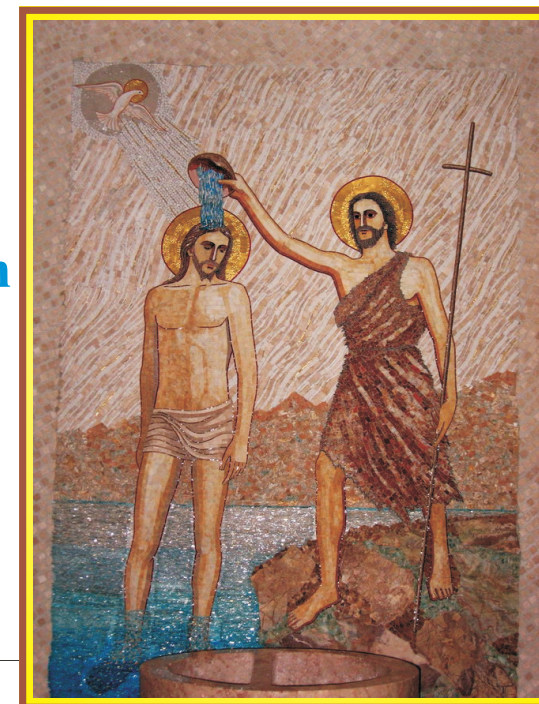
KRŠTENJE ISUSOVO, 13.I.2013.

Broj: 3(297)

**Evo,
dolazi jači od mene...**

**On će vas
krstiti
Duhom Svetim
i ognjem**

*Evangelje
Lk 3, 15-16. 21-22*

*Krštenje Isusovo (mozaik)
krstionica župne crkve sv. Apolinara,
Dubašnica
(Zdenko Vidović, DI)*

SVJEDOCI VJERE u hrvatskom narodu

Sluga Božji JOSIP STADLER (1843-1918)

Rođen je u Slavonskom Brodu 24. siječnja 1843. u skromoj obrtničkoj obitelji Đure i Marije, rođene Balošić. U jedanaestoj je godini ostao bez oca i majke te je za nj skrb preuzela i prihvatila ga dobra obitelj Oršić. Školovanje je započeo u rodnom gradu, nastavio ga je u nadbiskupskom sirotištu u Požezi i Zagrebu, gdje je išao u gimnaziju. U Rimu na Papinskom Sveučilištu Gregorijani, postao je doktor filozofije i teologije. Za svećenika je zaređen u Rimu 1868. Vratio se u Zagreb. Bio je gimnazijski profesor u Sjemeništu, a kasnije sveučilišni profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Čovjek čije je ime zlatnim slovima zauvijek upisano u anale najsvjetlijih trenutaka Crkve u Hrvata, a osobito Vrhbosanske nadbiskupije jest sluga Božji Josip Stadler. Prema živosti sjećanja na prvog vrhbosanskog pastira možemo slobodno reći kako njegov lik pripada sadašnjosti a ne prošlosti. Iza imena ovog velikana stoji plodonosan rad na gotovo svim područjima.

Papa Lav XIII. imenovao ga je 1881. vrhbosanskim nadbiskupom u Sarajevu. Djelovao je na vjerskom, prosvjetnom, kulturnom i nacionalnom polju. Dao je sagraditi katedralu Srca Isusova u Sarajevu, bogoslovno sjemenište s crkvom sv. Cirila i Metoda, kaptol i nadbiskupski dvor. U Travniku je podigao gimnaziju i sjemenište. Dao je sagraditi mnogo crkvi i ženskih samostana. Utemeljio je **Družbu sestara služavki Malog Isusa**, sa svrhom da se skrbe za siromašnu i napuštenu djecu, za starije osobe i siromahe. Poslao je molbu u Beč redovnici Franziski Lechner da pošalje časne sestre iz Družbe kćeri Božje ljubavi u Sarajevo. Dobile su posjed „Betanija“ u predgrađu Sarajeva, pomagale su siromašnima i predavale u školi.

Osnovao je sirotišta „Betlehem“ i „Egipat“ za djecu i starački dom. Bio je iskreno pobožan i rado je molio. Posebno je štovao Srce Isusovo, kojem je posvetio nadbiskupiju. Bio je i veliki štovatelj Blažene Djevice Marije i sv. Josipa.

Ako se možda danas tužimo kako nikad nije bilo lošije vrijeme: siromaštvo, lopovluk, diskriminacija, obespravljeno, borba za očuvanje vjere i sl., trebamo pogledati kakav je društveno-politički kontekst bio u doba kada nadbiskup Stadler dolazi u Sarajevo. Bilo je to vrijeme austrougarske okupacije BiH. I tada su se preko Bosne prelamala tuđa koplja; i tada se o sudbini naroda koji žive na ovom prostoru odlučivalo bez njih;...

Mnogobrojne poslanice koje je nadbiskup Stadler upućivao svećenicima odaju karakter brižnog pastira, rijetko viđenog organizatora i beskompromisnog borca za dobro čovjeka.

Riječi koje je uputio svećenicima u svojoj posljednjoj poslanici pokazuju njegovu suvremenost i jednako su važne (i obvezujuće) u današnjem vreme-

nu: „Novo doba sa svojim silnim preokretima na državnom i socijalnom području, nameće osobito nama svećenicima novih dužnosti i veliku odgovornost pred Bogom i narodom. Ako smo do sada radili mlitavo, treba da odsele upremo svim silama; ako smo pak vršili svoju dužnost prema Crkvi i narodu, treba da sada svoj rad i revnost potrostručimo“.

Spominjući se blagopokojnog nadbiskupa Josipa Stadlera ne možemo se oseti dojmom da mu je Bog „pribavio ime“ jer je njegov život bio proslava Imena Božjega.

Umro je u Sarajevu u 75. godini života na blagdan Bezgrješnog začeca, 8. prosinca 1918. Njegov nasljednik je postao Ivan Šarić. Pokopan je u sarajevskoj katedrali. Na njegovu grobu, molio je papa Ivan Pavao II., 12. travnja 1997. prigodom posjeta Bosni i Hercegovini. Godine 2002. pokrenut je postupak da se proglasi blaženim i svetim.

*Izvor: wikipedia
i Katolički tjednik
(Josip Vajdner)*

KAKO SU RAČUNALI NAŠI STARI

Ovaj članak objavljen je u malo kraćoj formi u "Tikvici svetog Jakova", glasilu župe Kornić pred 15 godina (1998.). Potpisanome se on čini dovoljno interesantan da ga može upoznati i drugi, ovaj put mnogo širi krug čitatelja.

Nerijetko se čuje primjedba kako su stari ljudi, tj oni koji su živjeli prije nas, bili primitivni i neuki, kako ima mnogo stvari koje nisu znali pa im je stoga život bio težak. Ima dakako u tome istine, no sve je to i velika neistina, ako ne znamo da su mnoge stvari znali i umjeli bolje nego mi danas. Kada se na pr. uzme pred oči građevine iz prošlosti, koji put nam stane dah, ako uspijemo otkriti kakvom su domisljatošću rješavali neke probleme koje mi, danas, ne znamo tako kvalitetno riješiti. Uzmemo li kao primjer crkvicu sv. Dunata, pa otkrijemo u njezinim naizgled nepravilnostima neku drugu "pravilnost" za koju mi danas sa svom tehnikom gotovo da nismo sposobni, ne možemo ostati nezadivljeni. U svakom je slučaju bolje stajati pred prošlošću s poštovanjem nego s osjećajem obezvređivanja i podcjenjivanja, jer ćemo u protivnom lako biti osramočeni.

Ovo nek posluži samo kao uvod u opis jedne stare vještine, vještine jednostavnog računanja primjerenog životnim okolnostima i konkretnim potrebama tadašnjeg života ljudi.

Zahvaljujući sada već pokojnom Vjekoslavu Mrakovčiću uspio sam naučiti jednu jednostavnu, ali i vrlo domisljatu korištenu "tablicu množenja" koju su koristili stari korničarski seljaci - a vjerojatno nisu bili jedini! - za svoje svakodnevne potrebe. Želim je ovdje prezentirati našim čitaocima. Možda ćete se i vi diviti domisljivosti starih, a možda ćete je i sami nekada koristiti. Vrijedno je, po mom sudu, i jedno i drugo.

A evo kako je to izgledalo: Međusobno množenje prvih pet brojeva (1,2,-3,4,5) trebalo je znati napamet. No s brojevima od 5 do 10 išlo je drukčije: uz pomoć ruku, odnosno, prstiju.

Potruditi ću se to detaljno riječima opisati i slikama predočiti, a vi isprobajte.

Brojevi koji su se množili prikazali bi se svaki prstima jedne ruke i to tako da bi se za broj 6 digao jedan prst na ruci, a druga su četiri prsta ostala stisnuta u